

Position Paper HISWA-RECRON – Rondetafelgesprek Tweede Kamer 8 oktober 2026

Investeer in recreatie en toerisme, investeer in Nederland

De Zeeuwse kust, de heuvels van Limburg en de Friese meren: voor veel regio's zijn recreatie en toerisme onmisbaar. De sector creëert werkgelegenheid, houdt lokale voorzieningen in stand en biedt miljoenen Nederlanders de mogelijkheid om dichtbij huis te ontspannen.

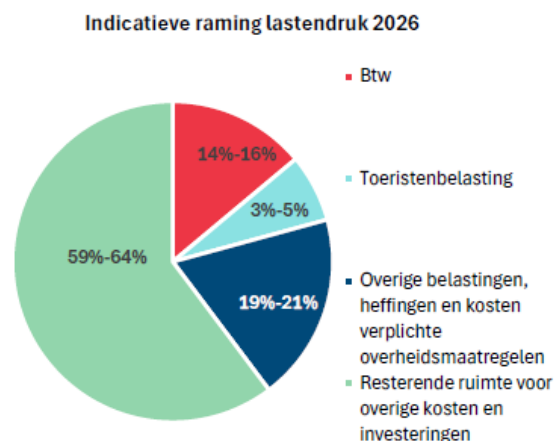
Recreatieondernemers investeren bovendien voortdurend in kwaliteit, duurzaamheid en een aantrekkelijk aanbod. Zo doen onze leden dat ook: als brancheorganisatie vertegenwoordigen wij ruim 2000 watersport- en recreatieondernemers.

Helaas staat de sector onder druk. Voorlopige bezoekerscijfers kunnen de indruk wekken dat het goed gaat, maar vertellen niet het hele verhaal. Vooral het binnenlands toerisme en de financiële positie van ondernemers verdienen aandacht. De recreatie- en toerismesector gaat gebukt onder lastenstapeling: de verhoging van de btw op logies naar 21 procent, lokale heffingen, ozb, waterschapsbelasting, rioolheffing, energiebelasting en toeristenbelasting.

Uit onderzoek van Ginder blijkt dat de totale lastendruk voor recreatieondernemers in sommige gevallen richting de 50 procent gaat. Daarnaast stijgen de kosten voor personeel, energie, onderhoud en verduurzaming. De randvoorwaarden om te ondernemen in de toerismesector staan onder druk.

Afgelopen zomer was dat merkbaar. Veel ondernemers kunnen deze verhoging niet volledig doorberekenen, omdat een vakantie in Nederland anders te duur wordt voor gasten. Zij vangen het verschil op uit hun eigen marge, waardoor noodzakelijke investeringen in onderhoud, verduurzaming en vernieuwing uit zicht raken.

Dit probleem reikt verder dan alleen de ondernemers. Wanneer recreatiebedrijven minder kunnen investeren, raakt dat de regio: banen, voorzieningen, de leefbaarheid van dorpen en steden en het recreatieve aanbod voor Nederlanders zelf. Het verslechtert de concurrentiepositie van Nederland ten opzichte van buurlanden met een lager btw-tarief op logies, zoals buurlanden Duitsland en België.

Figuur 1 Bron: Ginder

HISWA-RECRON roept het kabinet op om recreatie en toerisme als een sector van nationaal belang te behandelen. Toerisme is een wezenlijk onderdeel van de Nederlandse economie. Het raakt aan onze brede welvaart en aan de regionale ontwikkeling. Om toe te werken naar een toekomstbestendige toerisme sector, pleiten wij daarom voor vijf voorstellen.

Vijf voorstellen voor een toekomstbestendige sector

Een randvoorwaarde voor ondernemers om te investeren, is een voorspelbaar en degelijk toerismebeleid. Als Nederland aantrekkelijk wil blijven voor eigen inwoners en buitenlandse bezoekers, dient het kabinet te investeren in toerismebeleid dat voorziet in kwaliteitsverbetering en de lastendruk op de ondernemer beperkt.

1. Investeer (een deel van) de extra btw-opbrengst terug in de sector

Richt een nationaal Recreatie- en Toerismefonds op. Gebruik een deel van de extra opbrengst van de btw-verhoging voor renovatie, kwaliteitsverbetering, innovatie en verduurzaming. Zo blijft geld dat met toerisme wordt opgebracht beschikbaar voor de toekomst van de sector.

2. Herstel de internationale concurrentiepositie

Voorkom dat Nederlandse recreatiebedrijven uit de markt worden geprijsd. Beperk de stapeling van btw, box 3, energiebelasting en lokale lasten en toets beleid op de gevolgen voor de Nederlandse concurrentiepositie ten opzichte van buurlanden.

3. Verlaag regeldruk en maak investeringen rendabel

Zorg voor uitvoerbare en voorspelbare regelgeving. Versnel vergunningverlening voor renovatie en verduurzaming, en onderzoek instrumenten zoals investeringsaftrek en versnelde afschrijving voor kwaliteitsverbetering en duurzame vernieuwing.

4. Bescherm de recreatieve functie van recreatiegebieden

Voorkom permanente bewoning van recreatieparken en geef gemeenten mogelijkheden voor handhaving. Behoud recreatiegebieden voor recreatie en toerisme, zodat het aanbod voor gasten én regio's beschikbaar en toekomstbestendig blijft.

5. Ontwikkel samen met de sector een langetermijnvisie op recreatie en toerisme. Geef de sector een volwaardige plaats in economisch en ruimtelijk beleid, met aandacht voor duurzame groei, spreiding van bezoekers en destinationmarketing.